

СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ЦИФРОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЕКОСИСТЕМНІ ІННОВАЦІЇ

© 2025 ГРЕБЕШКОВА О. М., КАРЯКА М. А.

УДК 338.24:004.9:330.341
JEL Classification: L22; L26; M13; O31; O33; O38

Гребешкова О. М., Каряка М. А. Стратегічне підприємництво в Україні: цифрові можливості та екосистемні інновації

Сучасний економічний розвиток супроводжується активною цифровою трансформацією бізнес-процесів та впровадженням SMART-технологій, що визначає нові напрями стратегічного підприємництва. Ключовим викликом для України є інтеграція цифрових інновацій у підприємницькі екосистеми, що може стати основою для підвищення конкурентоспроможності економіки. Проте існують суттєві бар'єри, такі як фрагментованість екосистем, недостатній рівень інвестицій у цифровізацію та обмежений доступ до міжнародних ринків. Метою статті є аналіз концепції стратегічного підприємництва в цифровому середовищі та розробка рекомендацій щодо його розвитку в Україні. Для цього застосовано методи бібліометричного аналізу, порівняльного аналізу міжнародного досвіду та системного моделювання підприємницьких екосистем. Досліджено основні тенденції цифрової трансформації та проаналізовано ступінь інтеграції цифрових рішень у бізнес-моделі підприємств України порівняно з розвиненими країнами. Основними результатами дослідження є визначення ключових факторів, що впливають на розвиток стратегічного підприємництва, та формулювання практичних рекомендацій щодо створення умов для його зростання. Встановлено, що низький рівень цифрової зрілості малого та середнього бізнесу в Україні значно обмежує можливості інноваційного розвитку. Запропоновано заходи для покращення цифрової інфраструктури, сприяння міжнародному партнерству та формування національної політики підтримки підприємницьких екосистем. Наукова цінність дослідження полягає в розширенні концептуального розуміння стратегічного підприємництва в цифровому контексті, подальшому розвитку теоретико-методологічного базису стратегічного підприємництва, визначенні ефективних механізмів адаптації цифрових технологій до бізнес-середовища України. Практичне значення роботи полягає в можливості використання отриманих результатів для розробки державної політики підтримки підприємництва та сприяння створенню інноваційних бізнес-моделей.

Ключові слова: стратегічне підприємництво, цифрова трансформація, підприємницькі екосистеми, SMART-технології, сталий розвиток, інноваційні бізнес-моделі, цифрове підприємництво, підприємницькі проекти.

Рис.: 1. Табл.: 1. Бібл.: 53.

Гребешкова Олена Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (просп. Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: grebeshkova@kneu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6896-3941>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/M-3076-2016>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196392558>

Каряка Микола Анатолійович – здобувач ступеня доктора філософії, здобувач кафедри бізнес-економіки та підприємництва, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (просп. Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: mykola.kariaka@kneu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9231-8676>

UDC 338.24:004.9:330.341
JEL Classification: L22; L26; M13; O31; O33; O38

Hrebeshkova O. M., Kariaka M. A. Strategic Entrepreneurship in Ukraine: Digital Opportunities and Ecosystem Innovations

The modern economic development is accompanied by active digital transformation of business processes and the implementation of SMART technologies, which defines new directions of strategic entrepreneurship. A key challenge for Ukraine is the integration of digital innovations into entrepreneurial ecosystems, which could serve as a foundation for enhancing the competitiveness of the economy. However, there are significant barriers, such as the fragmentation of ecosystems, insufficient investment in digitalization, and limited access to international markets. The aim of the article is to analyze the conception of strategic entrepreneurship in a digital environment and to develop recommendations for its development in Ukraine. For this, bibliometric analysis methods, comparative analysis of international experience, and systemic modeling of entrepreneurial ecosystems have been applied. The main trends of digital transformation are explored, and the degree of integration of digital solutions into the business models of Ukrainian enterprises is analyzed in comparison with developed countries. The main results of the study are the identification of key factors influencing the development of strategic entrepreneurship and the formulation of practical recommendations for creating conditions for its growth. It is found that the low level of digital maturity among small and medium-sized enterprises in Ukraine significantly limits the opportunities for innovative development. Measures have been proposed to improve digital infrastructure, promote international partnerships, and establish national policies to support entrepreneurial ecosystems. The scientific value of the research lies in expanding the conceptual understanding of strategic entrepreneurship in a digital context, further developing the theoretical and methodological framework of strategic entrepreneurship, and identifying effective mechanisms for adapting digital technologies to the business environment in Ukraine. The practical significance of the article is the potential use of the obtained results for the development of government policies to support entrepreneurship and foster the creation of innovative business models.

Keywords: strategic entrepreneurship, digital transformation, entrepreneurial ecosystems, SMART technologies, sustainable development, innovative business models, digital entrepreneurship, entrepreneurial projects.

Fig.: 1. Tabl.: 1. Bibl.: 53.

Hrebeshkova Olena M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Economics and Entrepreneurship, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (54/1 Beresteyskiy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: grebeshkova@kneu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6896-3941>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/M-3076-2016>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196392558>

Kariaka Mykola A. – Graduate of the degree of Doctor of Philosophy, Applicant of the Department of Business Economics and Entrepreneurship, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (54/1 Beresteyskiy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: mykola.kariaka@kneu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9231-8676>

Сучасний світовий економічний порядок характеризується високою динамікою змін, цифровізацією бізнес-процесів, інтеграцією штучного інтелекту, автоматизацією виробництва та швидкою адаптацією до змін споживчих потреб. У цих умовах стратегічне підприємництво є критичним чинником, який визначає здатність підприємств бути конкурентоспроможними, гнучкими та інноваційними. Глобальна практика показує, що країни з розвинутими підприємницькими екосистемами демонструють високі темпи економічного зростання, залучають інвестиції та ефективно інтегруються у світові ринки.

В Україні підприємницький сектор відіграє важливу роль у формуванні ВВП, створенні робочих місць і стимулюванні інновацій. Проте національний бізнес-сектор стикається з рядом викликів, включно з нестабільністю економічного середовища, складним доступом до фінансування, недостатньою підтримкою інноваційної діяльності та відносно низьким рівнем міжнародної інтеграції. У цьому контексті стратегічне підприємництво є не лише інструментом подолання зазначених проблем, а й ключовою умовою довгострокового розвитку країни.

Стратегічне підприємництво є визначальним чинником економічного зростання, що критично важливо для української економіки в повоєнний період. В умовах Індустрії 5.0, яка передбачає симбіоз автоматизації, штучного інтелекту та людиноцентричних технологій, а також цифрової трансформації, необхідність розвитку стратегічного підприємництва в Україні зростає, що потребує детального аналізу його складових і перспектив. Використання цифрових технологій, таких як великі дані, блокчейн, хмарні обчислення та Інтернет речей (IoT), дозволяє підприємствам ефективно управляти ресурсами, покращувати продуктивність і створювати нові бізнес-моделі. Проте без системного підходу та інтеграції в екосистему ці технології не дадуть очікуваного ефекту.

Засадничим аспектом є розвиток підприємницьких екосистем, які об'єднують бізнес, державу, наукові установи, громадські організації та фінансові структури. У розвинених країнах (США, Ізраїль, Німеччина) екосистемний підхід дозволив створити ефективне середовище для стартапів, що сприяє залученню інвестицій та комерціалізації наукових розробок. Подібний підхід успішно реалізовано в Китаї, де такі бізнес-платформи, як Alibaba та Tencent, формують масштабні підприємницькі екосистеми, що поєднують електронну комерцію, фінансові сервіси та цифрові інновації. В Україні подібні ініціативи, такі як UNIT.City, Radar Tech, Український фонд стартапів, демонструють позитивну динаміку, але потребують розширення та підтримки на державному рівні.

Отже, дослідження стратегічного підприємництва, його екосистемних рішень та цифрових можливостей є актуальним завданням, яке потребує комплексного підходу.

Стратегічне підприємництво є предметом досліджень багатьох провідних науковців у сфері підприємництва, менеджменту та стратегічного управління.

Наукові основи стратегічного підприємництва ґрунтуються на положеннях ресурсної теорії (J. Barney [1]), концептуальних засадах теорії інновацій, стратегічного управління та підприємництва (M. Hitt та ін. [2]), методологічному інструментарії розробки та реалізації підприємницьких стратегій та розвитку бізнес-моделей у мінливому середовищі (R. Ireland та ін. [3]). Прискіпливо досліджуються взаємозв'язки між інноваціями, підприємництвом та конкурентоспроможністю (S. Zahra, J. Covin [4]), а також між стратегічним управлінням і підприємницькою активністю (D. Kuratko, D. Audretsch [6]). Ще один дослідницький напрям утворюють психологічні аспекти підприємництва, включно зі стратегічним мисленням підприємців (R. Baron [5]). Значну увагу

екосистемному підходу у своїх дослідженнях приділяють J. Moore [7] та D. Isenberg [8]. Проблематика цифрових рішень у підприємництві ґрунтується на результатах досліджень динамічних здатностей D. Teece [9] та G. Pisano [10].

В Україні питання розвитку стратегічного підприємництва активно дискутуються в академічному та науковому середовищах. Зокрема, колектив дослідників під керівництвом В. Гейця аналізує стратегічні напрями розвитку української економіки та підприємництва [11]. Дослідженнями стратегічного управління інноваційним розвитком займаються К. Ковтуненко та О. Пар'єва [12], О. Гавриш., В. Пильнова, О. Пісковець [13]. Д. Куліш [14] аналізує механізми підприємницької діяльності та стратегічне планування в бізнесі.

Останні дослідження стратегічного підприємництва та екосистемного підходу відображають сучасні тенденції розвитку підприємницьких екосистем, їх вплив на конкурентоспроможність бізнесу та необхідність інтеграції цифрових рішень у підприємницьку діяльність.

У сфері підприємницьких екосистем R. K. Wadichar, P. Manusmare та M. A. Burghate [15] здійснили систематичний огляд літератури щодо підприємницьких екосистем, підкресливши концептуальну природу більшості досліджень та необхідність подальших емпіричних аналізів для визначення механізмів їх розвитку. Огляд еволюції досліджень підприємницьких екосистем провели Q. H. Thai, K. N. Mai, T. T. Do [16], акцентуючи увагу на відсутності єдиної теоретичної бази та необхідності інтеграції різних підходів для їх вивчення. Критично проаналізували сучасні дослідження підприємницьких екосистем A. Cavallo, A. Ghezzi, R. Balocco [17], які визначили ключові компоненти екосистеми та запропонували аналіз динаміки екосистемних взаємодій як напрям для подальших досліджень. Формування інноваційних екосистем підприємництва в умовах цифрової економіки досліджує С. В. Кириленко [18], підкреслюючи важливість співпраці між бізнесом, державою та науковими установами.

У контексті стратегічного управління в екосистемах підприємництва A. Cavallo, A. Ghezzi, S. Sanasi [19] розробили модель оцінки підприємницьких екосистем, використовуючи підхід стратегічних мереж вартості. Дослідження підтвердило ефективність цього підходу для аналізу створення та розподілу вартості в екосистемах підприємництва. Цифрові бізнес-екосистеми як форму організації господарської діяльності аналізує Л. М. Бла-

годир [20], визначаючи ключові характеристики таких екосистем, як мережеві ефекти, модульність і відкритість.

Активні дискусії точаться навколо проблематики цифровізації підприємницьких екосистем. Концептуальну структуру для вивчення підприємництва в цифрову епоху шляхом інтеграції цифрової та підприємницької екосистем представляють F. Sussan, Z. J. Acs [21]. Вплив цифрових підприємницьких екосистем на стійкий розвиток у країнах Латинської Америки аналізують A. Pigola, B. Fischer та G. H. S. M. Moraes [22], підкреслюючи роль цифрових технологій у трансформації економічного ландшафту. Напрями підвищення ефективності підприємницьких екосистем в умовах цифровізації досліджують К. С. Бойченко і М. М. Сергєєв [23], які визначають ключові фактори, що впливають на формування та розвиток таких організацій. Також у наших попередніх публікаціях ми розглядаємо вплив SMART-технологій і цифрових екосистем на стратегічний розвиток підприємств в Україні [24; 25].

Основною проблемою є недостатній рівень стратегічного підходу до підприємництва в Україні, слабка інтеграція підприємницьких екосистем і відносно повільне впровадження цифрових технологій, що зменшує конкурентоспроможність національного бізнесу.

Стратегічний підхід до підприємництва передбачає не лише поточне управління бізнес-процесами, а й довгострокове планування, впровадження інновацій та використання сучасних технологій. В Україні більшість підприємств і підприємців усе ще орієнтовано на традиційні методи ведення бізнесу, що обмежує їхню здатність адаптуватися до мінливих умов глобального ринку. Відсутність комплексних адаптивних стратегій розвитку на рівні підприємств, галузей і держави гальмує економічний прогрес і знижує привабливість українського бізнес-середовища для іноземних інвесторів.

Іншим важливим аспектом є недостатня інтеграція підприємницьких екосистем. У розвинених країнах бізнес-екосистеми відіграють ключову роль у забезпеченні доступу до фінансування, підтримки інноваційної діяльності та розвитку підприємницької культури. В Україні ж екосистеми часто залишаються ізольованими, а зв'язки між стартапами, науковими установами, державними органами та великим бізнесом є слабкими. Відсутність скоординованої політики підтримки підприємництва на державному рівні призводить до фрагментації ініціатив та обмежених можливостей масштабування інноваційних проєктів.

Не менш критичним фактором є повільне впровадження цифрових технологій. Хоча Україна демонструє значний прогрес у сфері IT і цифрових рішень, більшість традиційних підприємств не використовують потенціал цифровізації для оптимізації бізнес-процесів та підвищення конкурентоспроможності. Виклики включають низький рівень цифрової грамотності підприємців, недостатню доступність інфраструктури та технологій, а також обмежене фінансування для впровадження цифрових рішень.

Метою цього дослідження є визначення концептуальних засад стратегічного підприємництва в Україні, аналіз його поточного стану та окреслення перспектив розвитку на основі екосистемного підходу та цифрових технологій. Особлива увага приділяється вивченню взаємозв'язку між стратегічними підприємницькими рішеннями, цифровізацією та формуванням ефективних бізнес-екосистем.

У межах цього дослідження розглядається вплив глобальних трендів цифрової трансформації на український підприємницький ландшафт, аналізуються основні виклики, що стримують розвиток стратегічного підприємництва, та пропонуються механізми їх подолання. Крім того, дослідження спрямоване на оцінку інтеграції українських підприємницьких екосистем і виявлення можливостей для їх удосконалення в контексті міжнародних практик.

Важливим аспектом є вивчення SMART-рішень, які сприяють формуванню інноваційного підприємницького середовища та забезпечують сталий розвиток бізнесу в умовах динамічних змін ринку.

Методологія дослідження включає кілька етапів, що ґрунтуються на загальнонаукових методах збору та аналізу даних.

На *першому етапі* проведено бібліографічний аналіз наукових джерел, що дозволило визначити основні концепції стратегічного підприємництва та його теоретико-методологічний базис. Аналіз літератури дозволив узагальнити існуючі підходи до трактування підприємницьких екосистем і цифрових технологій у стратегічному розвитку бізнесу.

На *другому етапі* досліджено стан і динаміку стратегічного підприємництва в Україні та світі. Для цього використано метод порівняльного аналізу для зіставлення ключових показників розвитку підприємництва в різних країнах.

Третій етап присвячений дослідженню екосистемного підходу в стратегічному підприємстві. Використано метод систематизації та узагальнення для визначення ключових характеристик підприємницьких екосистем, їхнього функ-

ціонування та взаємодії між основними акторами – державою, бізнесом, науковими установами та інвесторами.

На *четвертому етапі* досліджено SMART-рішення для стратегічного підприємництва, що включає аналіз застосування штучного інтелекту, хмарних технологій, блокчейну та інших цифрових інструментів. Проведено аналіз проблем інтеграції SMART-технологій у бізнес-середовище України, а також розглянуто перспективи цифрової трансформації підприємницьких процесів.

Порядок проведення дослідження передбачає комплексний підхід до аналізу стратегічного підприємництва, що дозволяє не лише ідентифікувати основні проблеми, а й запропонувати ефективні шляхи їх вирішення за допомогою екосистемного підходу та SMART-технологій.

1. *Суть і теоретико-методичний базис стратегічного підприємництва.* Стратегічне підприємство – це підхід, який інтегрує традиційний підприємницький дух (орієнтований на інновації, ризик і пошук нових можливостей) з довгостроковим стратегічним мисленням, що дозволяє організаціям забезпечувати стійкі конкурентні переваги й адаптуватися до мінливого ринкового середовища.

Теоретико-методологічний базис стратегічного підприємництва можна представити у вигляді структурованої системи, що охоплює основні концепції, підходи, аспекти та проєкції предмету дослідження та практичного впровадження стратегічного підприємництва (рис. 1).

Теоретико-методологічний базис ґрунтується на ключових положеннях *системного підходу* до вивчення явищ і процесів (L. von Bertalanffy, J. Forrester, N. Wiener, S. Beer, K. Boulding, H. Simon), що зумовлює погляд на стратегічне підприємство як динамічну, багаторівневу систему, яка взаємодіє із зовнішнім та внутрішнім середовищем. При цьому забезпечується урахування невід'ємних характеристик стратегічного підприємства як відкритої системи: цілісність і взаємозалежність, які формуються під впливом різних факторів (економічних, управлінських, технологічних тощо), що мають складну мережеву взаємодію; динамічність і адаптивність – підприємські стратегії змінюються відповідно до умов ринку, нових можливостей і загроз; координація стратегічних рішень – підприємства функціонують у складних бізнес-екосистемах, які потребують стратегічного мислення та адаптивних управлінських рішень; ефект синергії – ефективне стратегічне підприємство базується на взаємодії

Рис. 1. Концептуальне уявлення про теоретико-методологічний базис стратегічного підприємництва

Джерело: розроблено авторами.

бізнес-структур, держави, наукових установ і громадських організацій.

У трактуванні природи стратегічного підприємництва визначальну роль відіграє *інституціональна теорія* (O. E. Williamson, J. W. Meyer & B. Rowan, J. Pfeffer & G. R. Salancik, D. C. North), актуальність якої в контексті нашого дослідження зумовлена такими міркуваннями: а) підприємництво розвивається в межах певних законів, норм, культурних цінностей і традицій, які визначають стратегічні рішення; б) державне регулювання, податкові режими, система підтримки стартапів визначають можливості для підприємців; в) стратегічне підприємництво вимагає побудови довготривалих партнерських відносин та адаптації до ринкових умов; г) підприємства вибудовують свої стратегії з урахуванням вартості ведення бізнесу, зокрема трансакційних витрат на контрахування, управління ризиками та дотримання нормативних вимог.

Оскільки стратегічне підприємництво є синергією стратегічного управління та підприємницької діяльності, вважаємо за доцільне запропонувати виділення двох відповідних проєкцій. У *стратегічній проєкції* увага дослідників та практиків фокусується на перспективному баченні та стратегічному мисленні про можливості та загрози розвитку підприємницьких ініціатив, зокрема в економічних, фінансових і соціально-правових аспектах (I. Ansoff, M. E. Porter, P. F. Drucker, J. Pfeffer & G. R. Salancik, H. Mintzberg, C. M. Christensen,

R. Gunther McGrath). *Підприємницька проєкція* фокусується на динамічності (D. J. Teece, G. P. Pisano), інноваційності та проактивності стратегічного підприємництва (G. T. Lumpkin, G. G. Dess), спрямованих на виявлення ринкових можливостей (S. Shane, S. Venkataraman) та ефективне їх використання (E. T. Penrose). Органічне поєднання двох проєкцій забезпечується методами та інструментами організації, мотивації та стимулювання, техніко-технологічного проектування та бізнес-моделювання, екологічного менеджменту тощо, та дозволяє розкривати джерела формування стійких конкурентних переваг, можливості розвивати інноваційні бізнес-моделі та шляхи ефективної адаптації до викликів сучасного ринку.

Ключові проєкції теоретико-методологічного базису стратегічного підприємництва виявляються через сукупність функціонально-спрямованих *аспектів* (табл. 1), що дозволяє підприємцям розробляти адаптивні бізнес-моделі, ефективно використовувати інноваційний потенціал і реагувати на глобальні виклики.

На практиці зазначені компоненти теоретико-методологічного базису стратегічного підприємництва виявляються в різноманітних *підприємницьких моделях*, що охоплюють різні підходи до створення, розвитку та впровадження інновацій у бізнесі. Однією з ключових моделей є корпоративне підприємництво (*Corporate Entrepreneurship*), яке передбачає розробку нових рішень всередині великих компаній, спрямованих на підвищення їхньої конкурентоспроможності. Тісно пов'язане з цим

Характеристики функціонально-спрямованих аспектів теоретико-методологічного базису стратегічного підприємництва

Аспекти	Характеристики	
	Стратегічна проєкція	Підприємницька проєкція
Економічний	Макро- та мікроекономічні чинники впливу, ринкові тренди	Підприємництво як рушій економічного розвитку
Фінансовий	Залучення інвестицій, фінансова стійкість підприємства	Доступ до фінансування, управління ризиками
Соціально-правовий	Регулювання підприємницької діяльності на рівні держави, регіону, бізнес-сфери, адаптація до законодавчих змін і динаміки ціннісно-культурних вимірів	Розвиток культури підприємництва
Інноваційний	Технологічні, продуктові, процесні інновації	Впровадження стартапів, R&D діяльність
Ринковий	Стратегічний маркетинг, позиціонування бізнесу	Адаптація до споживчих потреб
Партнерський	Стратегічні альянси, мережеві структури	крос-секторальні ініціативи
Управлінський	Стратегічне управління підприємницькими процесами	Розвиток підприємницьких навичок, лідерство та підприємницькі стратегії
Техніко-технологічний	Цифрові трансформації в підприємстві	Використання SMART-технологій
Екологічний	Сталі бізнес-моделі, екологічна відповідальність	Екологічна адаптивність підприємницьких моделей

Джерело: розроблено авторами.

явищем інтрапренерство (*Intrapreneurship*) – стратегія, що заохочує підприємницьку активність серед співробітників, стимулюючи їх до ініціативності та пошуку інноваційних рішень.

Особлива роль у стратегічному підприємстві належить стартапам і венчурному бізнесу (*Startups & Ventures*), що використовують гнучкі бізнес-моделі для швидкого зростання та завоювання ринку [26]. Водночас інноваційні бізнес-моделі (*Business Model Innovation*) формують нові підходи до монетизації, визначаючи ефективні способи створення цінності для клієнтів та партнерів.

Сучасні тенденції стратегічного підприємництва виявляються в апробації нових бізнес-моделей, серед яких вважаємо за необхідне виділити такі:

- 1) *підприємницька екосистема*, де взаємодіють стартапи, великі компанії, інвестори, дослідницькі центри та державні органи для спільного створення інновацій [27];
- 2) *соціальне підприємництво*, зорієнтоване на вирішення соціальних проблем через комерційну діяльність, де фінансова стійкість поєднується із суспільною користю [28];
- 3) *цифрове підприємництво* (наприклад, платформи, маркетплейси, блокчейн-рішення) [29];

- 4) *форсайт-підприємництво* з орієнтацією на прогнозування майбутніх трендів, адаптацію до змін ринку та створення довгострокових стратегій для підприємств в умовах невизначеності [30];
- 5) *відкрите підприємництво*, яке базується на співпраці із зовнішніми партнерами, використанні відкритих інновацій та крос-галузевій взаємодії [31];
- 6) *міжнародне підприємництво* з акцентом на глобальні ринки, міжнародні альянси та експансію в нові країни [32];
- 7) *стратегічне підприємництво* в умовах сталого розвитку (*Sustainable Entrepreneurship*), з фокусом на екологічно відповідальні бізнес-моделі, циркулярну економіку та впровадження принципів ESG (екологічні, соціальні, управлінські стандарти) [33];
- 8) *крос-секторальне підприємництво* на перетині різних галузей, де поєднуються технологічні, фінансові, освітні та інші сектори для створення інновацій [34];
- 9) *гібридне підприємництво* як поєднання традиційного бізнесу з елементами соціального, інноваційного чи цифрового підприємництва для забезпечення стабільності та зростання [35].

Ці моделі утворюють динамічну екосистему стратегічного підприємництва, що адаптується до сучасних викликів та можливостей ринку.

2. *Стан і динаміка стратегічного підприємництва в Україні та світі.* Сучасне стратегічне підприємництво базується на технологічних інноваціях, цифровій трансформації та зміні споживчих уподобань. Одним із ключових трендів є зростання цифрового підприємництва через інтеграцію штучного інтелекту, аналізу великих даних, блокчейну та хмарних технологій. За даними «The Digital Platform Economy Index ranking of the countries» [36], у 2021 році США (83,8), Велика Британія (83,5), Нідерланди (83,0), Данія (82,9) та Фінляндія (81,9) очолили рейтинг цифрової платформної економіки, тоді як Україна (39,5; 53 місце) демонструє значний потенціал для зростання. Домінування цифрових платформ (Amazon, Alibaba, Uber) сприяє виникненню бізнес-моделей, де вирішальними є швидкість і гнучкість реагування [37].

Підприємницькі екосистеми, зокрема стартап-інкубатори, акселератори та венчурне фінансування, стимулюють інноваційні прориви. Як зазначали дослідники, до 2020 р. державна підтримка та значні інвестиції сприяли масштабуванню технологічних рішень [38].

Завдяки впровадженню ESG-критеріїв у стратегічне планування набуває нового виміру сталість бізнесу. Використання екологічних і соціальних показників дозволяє поєднувати фінансову ефективність із соціальною відповідальністю [39].

Інтернаціоналізація підприємницької діяльності активізується завдяки використанню глобальних цифрових платформ. Згідно з даними Global Entrepreneurship Monitor, у 2022 р. понад 400 мільйонів підприємців використовують ці інструменти для виходу на міжнародні ринки [40], що сприяє зниженню бар'єрів для експорту.

Не залишається поза межами предметного поля стратегічного підприємництва великий бізнес, для якого корпоративне підприємництво (інтрапренерство) є дієвим способом швидкої адаптації до змін і впровадження інновацій. Дослідження, опубліковане в журналі «Економіка і прогнозування», свідчить, що інтеграція інтрапренерських механізмів сприяє збереженню конкурентних переваг на глобальному ринку [41].

Україна демонструє значний потенціал для розвитку стратегічного підприємництва завдяки стрімкому зростанню технологічних стартапів,

зокрема таких проєктів, як Grammarly, GitLab, Peticube та Ajax Systems, а також розвитку ІТ-сектора, який у 2023 році забезпечив експорт із обсягом, що перевищив \$7 млрд. Інституційна підтримка бізнесу, зокрема через створення цифрової платформи «Дія.Бізнес» та участь у міжнародних програмах, таких як ініціативи USAID та Horizon Europe, сприяє активній цифровізації економіки та розширенню електронної комерції.

Однак розвиток стратегічного підприємництва в Україні супроводжується низкою викликів. Більшість малих і середніх підприємств зосереджені на вирішенні короткострокових завдань, що свідчить про відсутність довгострокового стратегічного бачення. Крім того, рівень венчурного інвестування в Україні є значно нижчим порівняно з розвиненими країнами, що обмежує фінансування інноваційних ініціатив. Додатково, воєнний стан спричиняє міграцію підприємств і знижує інвестиційну привабливість, що разом зі складнощами кредитування в умовах нестабільного економічного середовища значно ускладнює доступ до фінансових ресурсів [42].

Аналіз динаміки розвитку стратегічного підприємництва в Україні свідчить про зміни, що відбувалися протягом останніх років. У період 2020–2021 рр. відзначалося зростання інвестицій у стартапи, активний розвиток ІТ-індустрії та цифрова трансформація державного сектора, що створювало сприятливе середовище для інновацій. Проте у 2022–2023 рр. підприємницька активність знизилася внаслідок воєнних дій, які спричинили релокацію бізнесів та змусили компанії шукати нові ринкові ніші [43]. Починаючи з 2024 р., прогнозується відновлення бізнес-активності з акцентом на експортно-орієнтовані підприємства та розвиток інноваційних галузей [44].

На глобальному рівні пандемія COVID-19 у 2020–2022 рр. прискорила цифрову трансформацію, що призвело до зростання ролі електронної комерції та віддаленої роботи. У 2023–2024 рр. дедалі більше набувають значення технології штучного інтелекту, автоматизації та формування підприємницьких екосистем, а перспективи розвитку економіки знань, Web 3.0, блокчейну та штучного інтелекту свідчать про те, що майбутній бізнес-ландшафт зазнає кардинальних змін [45].

Аля того, щоб Україна могла наздогнати глобальні тренди, необхідно впроваджувати цілеспрямовані стратегічні зміни. Це включає розвиток підприємницьких екосистем через створення венчурних фондів, бізнес-акселераторів і державно-приватних ініціатив, а також зміцнен-

ня інноваційної економіки шляхом підтримки науково-дослідних розробок і стимулювання стартапів у наукоємних галузях. Крім того, інтеграція малих і середніх підприємств у міжнародні ринки та активна державна підтримка, що проявляється у вигляді податкових стимулів, грантів і програм підтримки інновацій, є критично важливими для створення умов, за яких цифрова економіка стане потужним важелем масштабування бізнесу [46].

3. *Екосистемний підхід в стратегічному підприємстві.* Екосистемний підхід у стратегічному підприємстві набуває дедалі більшої актуальності як модель, що забезпечує створення сприятливого середовища для інноваційного розвитку за рахунок інтеграції діяльності державних органів, бізнесу, наукових установ і представників суспільства. Такий підхід передбачає мережеву взаємодію суб'єктів, що дозволяє синергізувати ресурси для досягнення сталого зростання, що підтверджується численними дослідженнями [47].

Світовий досвід, зокрема приклади Силіконової долини та ізраїльської екосистеми «Startup Nation», демонструє, що інтеграція венчурного капіталу, провідних технологічних компаній та дослідницьких установ сприяє швидкій комерціалізації наукових розробок і розвитку інноваційних бізнес-моделей [48]. У цих регіонах держава активно підтримує підприємництво через грантові програми, податкові стимули та інші механізми, що створюють умови для формування інтегрованих інноваційних мереж.

В Україні спостерігається поступове формування власної екосистеми стратегічного підприємництва. Зростання ролі акселераторів та інноваційних платформ, таких як UNIT.City та Radar Tech, свідчить про бажання українського бізнес-середовища впроваджувати сучасні моделі співпраці. Проте, незважаючи на позитивні зрушення, країна стикається з низкою проблем політичного, економічного, соціального та фінансового характеру, зокрема з недостатнім рівнем венчурного фінансування, регуляторними перешкодами та негативними наслідками воєнного стану, що впливають на стабільність підприємницької активності [49]. Український ІТ-сектор, який забезпечує понад 50% експорту країни, й успішні стартапи, такі як Grammarly, Ajax Systems, Petcube та Preply, демонструють високий потенціал застосування екосистемного підходу. Державні ініціативи, зокрема запуск цифрової платформи «Дія» та програми підтримки малого і середнього бізнесу «eРо-

бота», спрямовані на покращення взаємодії між суб'єктами ринку, проте порівняно з розвиненими міжнародними екосистемами українська модель характеризується обмеженою інтеграцією у глобальні мережі та вузьким галузевим фокусом.

Порівняльний аналіз світових та українських рішень у сфері екосистемного підприємництва свідчить, що успіх глобальних моделей обумовлений розвинутою венчурною індустрією, системною державною підтримкою та сучасною інноваційною інфраструктурою, що включає потужні хаби та акселератори. Для України критично важливим є посилення фінансової підтримки, оптимізація регуляторного середовища та активне залучення міжнародних партнерів, що сприятиме створенню умов для масштабування інноваційних проєктів.

Таким чином, екосистемний підхід є ключовим чинником у формуванні конкурентних переваг у глобальному бізнес-середовищі. Україна має значний потенціал стати важливим центром стратегічного підприємництва, однак для реалізації цього потенціалу необхідні системні інституційні реформи та комплексна інтеграція у світові мережі інновацій.

4. *SMART-рішення для стратегічного підприємництва.* Автоматизація бізнес-процесів, штучний інтелект, аналіз великих даних, Інтернет речей (IoT), хмарні обчислення та блокчейн-технології сприяють оптимізації управлінських процесів, забезпечують гнучкість бізнес-моделей і створюють можливості для ефективного управління ресурсами, що є ключовими чинниками стратегічного підприємництва.

В Україні активний розвиток цифрових технологій спостерігається у сфері фінтеху та електронної комерції. Зокрема, успіхи сервісів Monobank і Приват24 [50] свідчать про високий рівень диджиталізації банківського сектора, а платформи Rozetka і Prom сприяють розвитку локального e-commerce [24]. Проте виробничий сектор країни поки що демонструє обмежене впровадження цифрових рішень, що обумовлено недостатньою автоматизацією та інвестиціями в сучасну інноваційну інфраструктуру.

Основними напрямками цифровізації є автоматизація внутрішніх процесів за допомогою впровадження CRM та ERP-систем, а також застосування технологій роботизованої автоматизації (RPA). Ці рішення дозволяють оптимізувати управління взаємодією з клієнтами, фінансами, постачанням і людськими ресурсами, що підтверджується дослідженнями в галузі бізнес-технологій [51]. Розвиток цифрових платформ і маркетплейсів відкриває

можливості для зниження витрат на фізичну інфраструктуру та інтеграції у глобальні комерційні мережі. Хмарні сервіси, такі як Google Workspace і Microsoft 365, підтримують віддалену роботу, забезпечуючи безперервність бізнес-процесів у гібридних форматах [52].

Прийняття стратегічних рішень на основі точних прогнозів ринкових трендів забезпечується штучним інтелектом і аналітикою великих даних, а впровадження чат-ботів і віртуальних асистентів сприяє оптимізації клієнтської підтримки. Блокчейн-технології підвищують прозорість транзакцій і забезпечують захист даних через використання смарт-контрактів, що знаходить застосування як у логістиці, так і у фінансовому секторі, що активно розвивається завдяки цифровізації банківських послуг [53].

Цифрове управління виробничими процесами за допомогою сенсорних технологій та систем аналітики здійснюються на основі концепції Інтернету речей і Industry 4.0, що сприяє підвищенню якості продукції й оптимізації логістичних ланцюгів. Особлива увага приділяється також забезпеченню кібербезпеки. Сучасні хмарні платформи забезпечують не лише ефективне зберігання даних, але й високий рівень їхнього захисту від кібератак, що стає надзвичайно актуальним в умовах зростаючих загроз у цифровому середовищі.

Порівняльний аналіз світових та українських тенденцій цифровізації свідчить, що глобальні ринки характеризуються високою інтеграцією технологій автоматизації, штучного інтелекту та блокчейну. В Україні, попри успішну диджиталізацію фінтех-сегмента та електронної комерції, впровадження передових цифрових технологій у виробничих процесах залишається недостатнім. Це обумовлює необхідність активного розвитку інноваційної інфраструктури та інституційних реформ, що сприятимуть масштабуванню цифрових рішень у всіх секторах економіки.

Таким чином, цифровізація виступає рушійною силою стратегічного підприємництва, сприяючи підвищенню конкурентоспроможності бізнесу через оптимізацію операцій, розширення клієнтської бази та адаптацію до швидкозмінних умов ринку. Подальший розвиток цифрових технологій, зокрема розширення застосування штучного інтелекту, блокчейну та IoT, є ключовим чинником для забезпечення стійкого зростання як глобальних, так і національних економік.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження підтверджують, що стратегічне підприємництво в Україні має значний

потенціал, але його розвиток потребує системного підходу, що включає інтеграцію підприємницьких екосистем, цифровізацію бізнес-процесів та активізацію міжнародної співпраці. В умовах сучасної глобальної економіки, що характеризується швидкою трансформацією та зростанням значення Індустрії 5.0, формування стійкої та конкурентоспроможної підприємницької моделі є критично важливим завданням для України.

Стратегічне підприємництво відіграє ключову роль у забезпеченні стійкого економічного розвитку, що підтверджується світовими прикладами країн із розвиненими підприємницькими екосистемами, зокрема США, Ізраїлю, Німеччини та Китаю. У цих країнах взаємодія бізнесу, держави, науки та інвесторів сприяє зростанню інноваційних галузей, залученню капіталу та комерціалізації технологічних розробок. В Україні екосистемний підхід лише набуває розвитку, що проявляється у зростанні технологічного підприємництва, активізації стартап-руху та створенні інноваційних хабів, таких як UNIT.City, Radar Tech, Український фонд стартапів. Проте обмеженість венчурного капіталу, регуляторні бар'єри та фрагментованість бізнес-середовища ускладнюють масштабування інновацій та їх комерціалізацію.

Цифровізація є одним із найважливіших драйверів стратегічного підприємництва, оскільки дозволяє підвищувати продуктивність, створювати нові бізнес-моделі та забезпечувати гнучкість компаній у динамічному середовищі. В Україні спостерігається високий рівень цифрової трансформації у фінансовому секторі (Monobank, Приват24) та електронній комерції (Rozetka, Prom), однак промисловий сектор демонструє відставання у впровадженні рішень Індустрії 4.0. Використання SMART-технологій на основі штучного інтелекту, аналітики великих даних, Інтернету речей та блокчейну залишається фрагментарним, що обмежує конкурентні можливості національних виробників. Важливим викликом є недостатня цифрова грамотність підприємців, брак інвестицій у цифрові рішення та нестача кваліфікованих фахівців для реалізації комплексних інноваційних проектів.

Розвиток стратегічного підприємництва в Україні значною мірою залежить від рівня міжнародної інтеграції бізнесу. Світові практики підтверджують, що залучення підприємств до глобальних екосистем стимулює їх інноваційну активність, відкриває доступ до інвестицій та розширює ринки збуту. В Україні рівень міжнародної співпраці поки що залишається недостатнім, що пояснюється низькою участю у глобальних аксе-

лераційних програмах, слабкою присутністю на міжнародних ринках та обмеженими можливостями експорту інноваційних продуктів. Подальший розвиток підприємницьких екосистем потребує посилення взаємодії між бізнесом, державою та наукою, а також створення ефективних механізмів підтримки експортоорієнтованих компаній.

Формування стійкої підприємницької екосистеми в Україні можливе лише за умови розширення доступу до венчурного фінансування, покращення регуляторного середовища та активного впровадження цифрових рішень у всі галузі економіки. Необхідно створити сприятливі умови для залучення іноземних інвесторів, стимулювати міжнародну співпрацю та адаптувати успішні світові практики до національного контексту.

Подальші дослідження доцільно зосередити на аналізі механізмів інтеграції українських підприємницьких екосистем у світові інноваційні мережі, розробці моделей залучення венчурного капіталу та оцінці ефективності державних програм підтримки стартапів. Особливої уваги потребує дослідження цифрових стратегій підприємств і впливу новітніх технологій на довгострокову конкурентоспроможність української економіки. Важливим також є аналіз впливу міжнародних акселераційних програм на розвиток експортного потенціалу українського бізнесу, що дозволить сформулювати науково обґрунтовані рекомендації для інтеграції національних підприємств у глобальні підприємницькі екосистеми.

Таким чином, стратегічне підприємництво в Україні може стати потужним чинником економічного розвитку, але його ефективна реалізація вимагає комплексних реформ, активного впровадження цифрових технологій, розширення міжнародного співробітництва та створення умов для масштабування інновацій. Без цілісного екосистемного підходу та належної підтримки держави перехід до моделі конкурентоспроможного підприємництва залишатиметься обмеженим, що унеможливуватиме реалізацію потенціалу України в умовах глобальної економічної трансформації. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Barney J. B. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*. 1991. Vol. 17. No. 1. P. 99–120. DOI: <https://doi.org/10.1177/014920639101700108>
2. Hitt M. A., Ireland R. D., Camp S. M., Sexton D. L. Strategic Entrepreneurship: Entrepreneurial Strategies for Wealth Creation. *Strategic Management Journal*. 2001. Vol. 22. Iss. 6–7. P. 479–491. DOI: <https://doi.org/10.1002/smj.196>

3. Ireland R. D., Hitt M. A., Sirmon D. G. A Model of Strategic Entrepreneurship: The Construct and its Dimensions. *Journal of Management*. 2003. Vol. 29. Iss. 6. P. 963–989. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0149-2063\(03\)00086-2](https://doi.org/10.1016/S0149-2063(03)00086-2)
4. Zahra S. A., Covin J. G. Contextual Influences on the Corporate Entrepreneurship-Performance Relationship: A Longitudinal Analysis. *Journal of Business Venturing*. 1995. Vol. 10. Iss. 1. P. 43–58. DOI: [https://doi.org/10.1016/0883-9026\(94\)00004-E](https://doi.org/10.1016/0883-9026(94)00004-E)
5. Baron R. A. The Cognitive Perspective: A Valuable Tool for Answering Entrepreneurship's Basic 'Why' Questions. *Journal of Business Venturing*. 2004. Vol. 19. Iss. 2. P. 221–239. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0883-9026\(03\)00008-9](https://doi.org/10.1016/S0883-9026(03)00008-9)
6. Kuratko D. F., Audretsch D. B. Strategic Entrepreneurship: Exploring Different Perspectives of an Emerging Concept. *Entrepreneurship Theory and Practice*. 2009. Vol. 33. No. 1. P. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2008.00278.x>
7. Moore J. F. Predators and Prey: A New Ecology of Competition. *Harvard Business Review*. 1993. Vol. 71. No. 3. P. 75–86. URL: <https://hbr.org/1993/05/predators-and-prey-a-new-ecology-of-competition>
8. Isenberg D. J. How to Start an Entrepreneurial Revolution. *Harvard Business Review*. 2010. Vol. 88. No. 6. P. 40–50. URL: <https://hbr.org/2010/06/the-big-idea-how-to-start-an-entrepreneurial-revolution>
9. Teece D. J. Business Models, Business Strategy and Innovation. *Long Range Planning*. 2010. Vol. 43. Iss. 2–3. P. 172–194. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lrp.2009.07.003>
10. Pisano G. P. The R&D Boundaries of the Firm: An Empirical Analysis. *Administrative Science Quarterly*. 1990. Vol. 35. No. 1. P. 153–176. DOI: <https://doi.org/10.2307/2393554>
11. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України : в 3-х т. / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця, акад. НАН України В. П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б. Є. Кваснюка. Київ : Фенікс, 2007.
12. Ковтуненко К. В., Пар'єва О. О. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: сутність, класифікація стратегій. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2020. № 2. С. 128–139. DOI: [10.15276/EJ.02.2020.17](https://doi.org/10.15276/EJ.02.2020.17)
13. Гавриш О. М., Пильнова В. П., Пісковець О. В. Інноваційне підприємництво: сутність, значення та проблеми в сучасних умовах функціонування. *Економіка та держава*. 2020. № 12. С. 109–113. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.12.109](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.12.109)
14. Куліш Д. Сучасні реалії стратегічного планування діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького*

- національного університету. *Економічні науки*. 2022. № 6. Т. 2. С. 142–149.
DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-26](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-26)
15. Wadichar R. K., Manu Mare P., Burghate M. A. Entrepreneurial Ecosystem: A Systematic Literature Review. *Vision: The Journal of Business Perspectives*. 2024. Vol. 28. Iss. 2. P. 143–156.
DOI: <https://doi.org/10.1177/09722629221093866>
 16. Thai Q. H., Mai K. N., Do T. T. An Evolution of Entrepreneurial Ecosystem Studies: A Systematic Literature Review and Future Research Agenda. *Sage Open*. 2023. Vol. 13. Iss. 1.
DOI: <https://doi.org/10.1177/215824402311530>
 17. Cavallo A., Ghezzi A., Balocco R. Entrepreneurial ecosystem research: present debates and future directions. *International Entrepreneurship and Management Journal*. 2019. Vol. 15. P. 1291–1321.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11365-018-0526-3>
 18. Кириленко С. В. Формування інноваційної екосистеми підприємництва в умовах цифрової економіки. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2024. № 4. С. 36–42.
DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-284-4-36-42>
 19. Cavallo A., Ghezzi A., Sanasi S. Assessing entrepreneurial ecosystems through a strategic value network approach: evidence from the San Francisco Area. *Journal of Small Business and Enterprise Development*. 2021. Vol. 28. Iss. 2. P. 261–276.
DOI: [10.1108/JSBED-05-2019-0148](https://doi.org/10.1108/JSBED-05-2019-0148)
 20. Благодир Л. М. Цифрові бізнес-екосистеми як специфічна форма координації господарської діяльності в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-55>
 21. Sussan F., Acs Z. J. The digital entrepreneurial ecosystem. *Small Business Economics*. 2017. Vol. 49. P. 55–73.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11187-017-9867-5>
 22. Pigola A., Fischer B., Moraes G. H. S. M. Impacts of Digital Entrepreneurial Ecosystems on Sustainable Development: Insights from Latin America. *Sustainability*. 2024. Vol. 16. Iss. 18.
DOI: <https://doi.org/10.3390/su16187928>
 23. Бойченко К. С., Сергєєв М. М. Підприємницькі екосистеми в умовах цифровізації. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 364–368.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-61>
 24. Гребешкова О. М., Лопато К. І. Цифровізація бізнесу як стратегічний напрямок економічного розвитку України. *Стратегія економічного розвитку України*. 2021. № 48. С. 36–47.
DOI: <https://doi.org/10.33111/sedu.2021.48.036.047>
 25. Гребешкова О. М., Кизенко О. О. Формування метричної системи соціального підприємництва в умовах української економіки. *Ефективна економіка*. 2024. № 7.
DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.10>
 26. Хаустов М. М. Стартапи: створення та масштабування : монографія. Харків : ФОРМ Лібуркіна Л. М., 2023. 224 с.
 27. Autio E., Nambisan S., Thomas L., Wright M. Digital Affordances, Spatial Affordances, and the Genesis of Entrepreneurial Ecosystems. *Strategic Entrepreneurship Journal*. 2018. Vol. 12. Iss. 1. P. 72–95.
DOI: <https://doi.org/10.1002/sej.1266>
 28. Гурочкіна В. В., Браунагель А. В. Соціальні підприємства в умовах війни vs ринок праці та демографічна ситуація України. *Сталлий розвиток економіки*. 2024. № 3. С. 271–282.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-41>
 29. Bejjani M., Göcke L., Menter M. Digital entrepreneurial ecosystems: A systematic literature review. *Technological Forecasting and Social Change*. 2023. Vol. 189.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.122372>
 30. Hajizadeh A., Valliere D. Entrepreneurial foresight: Discovery of future opportunities. *Futures*. 2022. Vol. 135.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.futures.2021.102876>
 31. Huang J., Zhou P. Open Innovation and Entrepreneurship: A Review from the Perspective of Sustainable Business Models. *Sustainability*. 2025. Vol. 17. Iss. 3.
DOI: <https://doi.org/10.3390/su17030939>
 32. Tabares A. International Entrepreneurship: An Entrepreneurial Behavior Oriented to the Pursuit of International Opportunities. *Entrepreneurship – Contemporary Issues / ed. by M. Turuk*. IntechOpen, 2021.
DOI: [10.5772/intechopen.93675](https://doi.org/10.5772/intechopen.93675)
 33. Abbas M. H., Bulut M. Navigating the landscape of sustainable entrepreneurship research: a systematic literature review. *Discover Sustainability*. 2024. Vol. 5. Art. 171.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00293-4>
 34. Laird V., Quick K., Shaver J. M. Cross-Sector Initiatives Should Start Small. *Stanford Social Innovation Review*. 2024. Vol. 22. Iss. 2. P. 46–53.
DOI: <https://doi.org/10.48558/0E2T-Q615>
 35. Uzuegbunam I. S.-P., Ofem B., Nambisan S. When Do Donors and Investors Unite? *Entrepreneurial Ecosystems and the Financing of Hybrid Ventures. Proceedings* (July 29 – August 4, 2021).
DOI: [10.5465/AMBPP.2021.122](https://doi.org/10.5465/AMBPP.2021.122)
 36. The Digital Platform Economy Index ranking of the countries. *GEDI*. 2021. URL: <http://thegedi.org/wp-content/uploads/2024/05/DEE-2021-final-version.pdf>
 37. Matalamäki M. J., Joensuu-Salo S. Digitalization and strategic flexibility – a recipe for business growth. *Journal of Small Business and Enterprise Development*. 2022. Vol. 29. No. 3. P. 380–401.
DOI: <https://doi.org/10.1108/JSBED-10-2020-0384>

38. De Mol E., Cardon M. S., de Jong B., Khapova S. N., Elfring T. Entrepreneurial passion diversity in new venture teams: An empirical examination of short- and long-term performance implications. *Journal of Business Venturing*. 2020. Vol. 35. Iss. 4. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2019.105965>
39. Carreno A. Strategic Integration of ESG in Business Transformation: A Roadmap for Sustainable Success. *SSRN*. October 10, 2024. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4986686>
40. Global Entrepreneurship Monitor 2022/2023 Global Report: Adapting to a “New Normal”. GEM (Global Entrepreneurship Monitor). London : GEM. 2023. URL: <https://www.gemconsortium.org/file/open?fileId=51147>
41. Лігоненко Л., Мисиліюк В. Корпоративне підприємство: стан, організаційний дизайн, проблеми та перспективи розвитку. *Економіка і прогнозування*. 2021. № 3. С. 131–154. DOI: <https://doi.org/10.15407/eip2021.03.131>
42. І. Програми та інструменти підтримки розвитку інновацій в Україні (аналітичний звіт). Львів-Київ, 2020. 26 с. URL: <http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Analiz-inno-program-ta-instrumentiv-w-Ukraini.pdf>
43. Verba V., Kyzenko O., Hrebeshkova O. Change in Development Vectors of Ukrainian Enterprises in War Conditions. *Strengthening Resilience by Sustainable Economy and Business – Towards the SDGs: 7th FEB International Scientific Conference* (16 May 2023). Maribor, Slovenia. P. 321–328. DOI: <https://doi.org/10.18690/um.epf.3.2023.36>
44. Ukraine’s Journey to Recovery, Reform and Post-War Reconstruction / ed. by S. Nate. Sibiu: Springer Charm, 2024. 315 p. DOI: 10.1007/978-3-031-66434-2
45. Sahut J.-M., Schweizer D., Peris-Ortiz M. Technological forecasting and social change introduction to the VSI technological innovations to ensure confidence in the digital world. *Technological Forecasting and Social Change*. 2022. Vol. 179. Art. 121680. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121680>
46. Katz Y. The Role of Government in Institutional Enhancement of Innovation and Competition. *Athens Journal of Politics & International Affairs*. 2024. Vol. 1. P. 1–16. DOI: <https://doi.org/10.30958/ajpia.X-Y-Z>
47. Liao H.-T., Pan C.-L., Wu Z. Digital transformation and innovation and business ecosystems: A bibliometric analysis for conceptual insights and collaborative practices for ecosystem innovation. *International Journal of Innovation Studies*. 2024. Vol. 8. Iss. 4. P. 406–431. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijis.2024.04.003>
48. Zhang Y., Meng Q., Liu, D. Venture capital and technology commercialization: evidence from China. *The Journal of Technology Transfer*. 2024. Vol. 49. P. 2336–2388. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10961-024-10063-z>
49. Гребенник Н. Г., Лабунська О. В. Бізнес-акселератори та їх вплив на розвиток інноваційної екосистеми України. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 10. С. 80–92. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-10-311-80-92>
50. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. С. 49–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>
51. Sheth H. The Impact of Automation on Business Process Efficiency and Accuracy: Enhancing Operational Performance in the Digital Age. *Iconic Research and Engineering Journals*. 2021. Vol. 4. Iss. 12. P. 317–321. URL: <https://www.irejournals.com/formatedpaper/1702757.pdf>
52. Jayeola O., Sidek S., Rahman A. A. et al. Cloud Computing Adoption in Small and Medium Enterprises (SMEs): A Systematic Literature Review and Directions for Future Research. *International Journal of Business and Society*. 2022. Vol. 23. Iss. 1. P. 226–243. DOI: <https://doi.org/10.33736/ijbs.4610.2022>
53. Akter S., Michael K., Uddin M. R. et al. Transforming business using digital innovations: the application of AI, blockchain, cloud and data analytics. *Annals of Operations Research*. 2022. Vol. 308. P. 7–39. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10479-020-03620-w>

REFERENCES

- Abbas, M. H., and Bulut, M. “Navigating the landscape of sustainable entrepreneurship research: a systematic literature review”. *Discover Sustainability*, art. 171, vol. 5 (2024). DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00293-4>
- Akter, S. et al. “Transforming business using digital innovations: the application of AI, blockchain, cloud and data analytics”. *Annals of Operations Research*, vol. 308 (2022): 7-39. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10479-020-03620-w>
- Autio, E. et al. “Digital Affordances, Spatial Affordances, and the Genesis of Entrepreneurial Ecosystems”. *Strategic Entrepreneurship Journal*, vol. 12, no. 1 (2018): 72-95. DOI: <https://doi.org/10.1002/sej.1266>
- Barney, J. B. “Firm Resources and Sustained Competitive Advantage”. *Journal of Management*, vol. 17, no. 1 (1991): 99-120. DOI: <https://doi.org/10.1177/014920639101700108>
- Baron, R. A. “The Cognitive Perspective: A Valuable Tool for Answering Entrepreneurship’s Basic ‘Why’ Questions”. *Journal of Business Venturing*, vol. 19, no. 2 (2004): 221-239. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0883-9026\(03\)00008-9](https://doi.org/10.1016/S0883-9026(03)00008-9)
- Bejjani, M., Gocke, L., and Menter, M. “Digital entrepreneurial ecosystems: A systematic literature review”.

- Technological Forecasting and Social Change*, vol. 189 (2023).
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.122372>
- Blahodyr, L. M. "Tsyfrovi biznes-ekosystemy yak spetsyfichna forma koordynatsii hospodarskoi diialnosti v umovakh tsyvrovoi ekonomiky" [Digital Business Ecosystems as a Specific Form for Economic Activities Coordination in the Digital Economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 46 (2022).
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-55>
- Boichenko, K. S., and Sierhieiev, M. M. "Pidpriemnytski ekosystemy v umovakh tsyvrovizatsii" [Entrepreneurial Ecosystems in the Context of Digitalisation]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 191 (2024): 364-368.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-61>
- Carreno, A. "Strategic Integration of ESG in Business Transformation: A Roadmap for Sustainable Success". *SSRN* (October 10, 2024).
DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4986686>
- Cavallo, A., Ghezzi, A., and Balocco, R. "Entrepreneurial ecosystem research: present debates and future directions". *International Entrepreneurship and Management Journal*, vol. 15 (2019): 1291-1321.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11365-018-0526-3>
- Cavallo, A., Ghezzi, A., and Sanasi, S. "Assessing entrepreneurial ecosystems through a strategic value network approach: evidence from the San Francisco Area". *Journal of Small Business and Enterprise Development*, vol. 28, no. 2 (2021): 261-276.
DOI: 10.1108/JSBED-05-2019-0148
- Chunytyska, I. I., and Bohrinovtseva, L. M. "Vplyv tsyvrovykh tekhnolohii na rozvytok finansovoho rynku Ukrainy" [The Influence of FinTech on the Development of the Financial Market of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 49 (2023): 49-60.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>
- De Mol, E. "Entrepreneurial passion diversity in new venture teams: An empirical examination of short- and long-term performance implications". *Journal of Business Venturing*, vol. 35, no. 4 (2020).
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2019.105965>
- "Global Entrepreneurship Monitor 2022/2023 Global Report: Adapting to a "New Normal": GEM (Global Entrepreneurship Monitor)". London : GEM. 2023. <https://www.gemconsortium.org/file/open?fileId=51147>
- Hajizadeh, A., and Valliere, D. "Entrepreneurial foresight: Discovery of future opportunities". *Futures*, vol. 135 (2022).
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.futures.2021.102876>
- Havrysh, O. M., Pylnova, V. P., and Piskovets, O. V. "Innovatsiine pidpriemnytstvo: sutnist, znachennia ta problemy v suchasnykh umovakh funktsionuvania" [Innovative Entrepreneurship: Essence, Meaning and Problems in the Modern Conditions of Functioning]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 12 (2020): 109-113.
DOI: 10.32702/2306-6806.2020.12.109
- Hitt, M. A. et al. "Strategic Entrepreneurship: Entrepreneurial Strategies for Wealth Creation". *Strategic Management Journal*, vol. 22, no. 6-7 (2001): 479-491.
DOI: <https://doi.org/10.1002/smj.196>
- Hrebennyk, N. H., and Labunska, O. V. "Biznes-akseleratory ta yikh vplyv na rozvytok innovatsiinoi ekosystemy Ukrainy" [Business Accelerators and their Impact on the Development of Innovation Ecosystem of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 10 (2023): 80-92.
DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-10-311-80-92>
- Hrebeshkova, O. M., and Kyzenko, O. O. "Formuvannia metrychnoi systemy sotsialnoho pidpriemnytstva v umovakh ukrainskoi ekonomiky" [Formation of Metric System of Social Entrepreneurship in the Ukrainian Economy]. *Efektivna ekonomika*, no. 7 (2024).
DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.10>
- Hrebeshkova, O. M., and Lopato, K. I. "Tsyvrovizatsiia biznesu yak stratehichniy napriamok ekonomichnoho rozvytku Ukrainy" [Digitalization of Business as a Strategic Direction of Economic Development of Ukraine]. *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy*, no. 48 (2021): 36-47.
DOI: <https://doi.org/10.33111/sedu.2021.48.036.047>
- Huang, J., and Zhou, P. "Open Innovation and Entrepreneurship: A Review from the Perspective of Sustainable Business Models". *Sustainability*, vol. 17, no. 3 (2025).
DOI: <https://doi.org/10.3390/su17030939>
- Hurochkina, V. V., and Braunahel, A. V. "Sotsialni pidpriemstva v umovakh viiny vs rynek pratsi ta demohrafichna sytuatsiia Ukrainy" [Social Enterprises in Wartime Conditions VS Labor Market and Demographic Situation in Ukraine]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 3 (2024): 271-282.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-41>
- Ireland, R. D., Hitt, M. A., and Sirmon, D. G. "A Model of Strategic Entrepreneurship: The Construct and its Dimensions". *Journal of Management*, vol. 29, no. 6 (2003): 963-989.
DOI: [https://doi.org/10.1016/S0149-2063\(03\)00086-2](https://doi.org/10.1016/S0149-2063(03)00086-2)
- Isenberg, D. J. "How to Start an Entrepreneurial Revolution". *Harvard Business Review*. 2010. <https://hbr.org/2010/06/the-big-idea-how-to-start-an-entrepreneurial-revolution>
- Jayeola, O. et al. "Cloud Computing Adoption in Small and Medium Enterprises (SMEs): A Systematic Literature Review and Directions for Future Research". *International Journal of Business and Society*, vol. 23, no. 1 (2022): 226-243.
DOI: <https://doi.org/10.33736/ijbs.4610.2022>
- Katz, Y. "The Role of Government in Institutional Enhancement of Innovation and Competition". *Athens Journal of Politics & International Affairs*, vol. 1 (2024): 1-16.
DOI: <https://doi.org/10.30958/ajpia.X-Y-Z>

- Khaustov, M. M. *Startupy: stvorennia ta mashtabuvannia* [Startups: Creation and Scaling]. Kharkiv: FOP Liburkina L. M., 2023.
- Kovtunenکو, K. V., and Parieva, O. O. "Stratehichne upravlinnia innovatsiinym rozvytkom pidpriemstva: sutnist, klasyfikatsiia stratehii" [Strategic Management of Innovative Development of the Enterprise: Essence, Classification of Strategies]. *Ekonomichnyi zhurnal Odeskoho politekhnichnoho universytetu*, no. 2 (2020): 128-139.
DOI: 10.15276/EJ.02.2020.17
- Kulchyt'skyi, I. "Prohramy ta instrumenty pidtrymky rozvytku innovatsii v Ukraini (analychnyi zvit)" [Programs and Tools to Support Innovation Development in Ukraine (Analytical Report)]. Lviv-Kyiv, 2020. <http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Analiz-inno-program-ta-instrumentiv-w-Ukraini.pdf>
- Kulish, D. "Suchasni realii stratehichnoho planuvannia diialnosti pidpriemstv" [Modern Realities of Strategic Planning of Enterprises]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 2, no. 6 (2022): 142-149.
DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-26](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-26)
- Kuratko, D. F., and Audretsch, D. B. "Strategic Entrepreneurship: Exploring Different Perspectives of an Emerging Concept". *Entrepreneurship Theory and Practice*, vol. 33, no. 1 (2009): 1-17.
DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2008.00278.x>
- Kyrylenko, S. V. "Formuvannia innovatsiinoi ekosystemy pidpriemnytstva v umovakh tsyvrovoi ekonomiky" [Formation of an Innovative Ecosystem of Entrepreneurship in the Conditions of the Digital Economy]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 4 (2024): 36-42.
DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-284-4-36-42>
- Laird, V., Quick, K., and Shaver, J. M. "Cross-Sector Initiatives Should Start Small". *Stanford Social Innovation Review*, vol. 22, no. 2 (2024): 46-53.
DOI: <https://doi.org/10.48558/OE2T-Q615>
- Liao, H.-T., Pan, C.-L., and Wu, Z. "Digital transformation and innovation and business ecosystems: A bibliometric analysis for conceptual insights and collaborative practices for ecosystem innovation". *International Journal of Innovation Studies*, vol. 8, no. 4 (2024): 406-431.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijis.2024.04.003>
- Lihonenko, L., and Mysyliuk, V. "Korporatyvne pidpriemnytstvo: stan, orhanizatsiinyi dyzain, problemy ta perspektyvy rozvytku" [Corporate Entrepreneurship: State, Organizational Design, Problems and Development Prospects]. *Ekonomika i prohnozuvannia*, no. 3 (2021): 131-154.
DOI: <https://doi.org/10.15407/eip2021.03.131>
- Matalamaki, M. J., and Joensuu-Salo, S. "Digitalization and strategic flexibility - a recipe for business growth". *Journal of Small Business and Enterprise Development*, vol. 29, no. 3 (2022): 380-401.
DOI: <https://doi.org/10.1108/JSBED-10-2020-0384>
- Moore, J. F. "Predators and Prey: A New Ecology of Competition". *Harvard Business Review*. 1993. <https://hbr.org/1993/05/predators-and-prey-a-new-ecology-of-competition>
- Pigola, A., Fischer, B., and Moraes, G. H. S. M. "Impacts of Digital Entrepreneurial Ecosystems on Sustainable Development: Insights from Latin America". *Sustainability*, vol. 16, no. 18 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.3390/su16187928>
- Pisano, G. P. "The R&D Boundaries of the Firm: An Empirical Analysis". *Administrative Science Quarterly*, vol. 35, no. 1 (1990): 153-176.
DOI: <https://doi.org/10.2307/2393554>
- Sahut, J.-M., Schweizer, D., and Peris-Ortiz, M. "Technological forecasting and social change introduction to the VSI technological innovations to ensure confidence in the digital world". *Technological Forecasting and Social Change*, art. 121680, vol. 179 (2022).
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121680>
- Sheth, H. "The Impact of Automation on Business Process Efficiency and Accuracy: Enhancing Operational Performance in the Digital Age". *Iconic Research and Engineering Journals*. 2021. <https://www.ire-journals.com/formatedpaper/1702757.pdf>
- Stratehichni vyklyky XXI stolittia suspilstvu ta ekonomitsi Ukrainy* [Strategic Challenges of the 21st Century for the Society and Economy of Ukraine]. Kyiv: Feniks, 2007.
- Sussan, F., and Acs, Z. J. "The digital entrepreneurial ecosystem". *Small Business Economics*, vol. 49 (2017): 55-73.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11187-017-9867-5>
- "The Digital Platform Economy Index ranking of the countries". GEDI. 2021. <http://thegedi.org/wp-content/uploads/2024/05/DEE-2021-final-version.pdf>
- Tabares, A. "International Entrepreneurship: An Entrepreneurial Behavior Oriented to the Pursuit of International Opportunities". In *Entrepreneurship - Contemporary Issues*. IntechOpen, 2021.
DOI: 10.5772/intechopen.93675
- Teece, D. J. "Business Models, Business Strategy and Innovation". *Long Range Planning*, vol. 43, no. 2-3 (2010): 172-194.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lrp.2009.07.003>
- Thai, Q. H., Mai, K. N., and Do, T. T. "An Evolution of Entrepreneurial Ecosystem Studies: A Systematic Literature Review and Future Research Agenda". *Sage Open*, vol. 13, no. 1 (2023).
DOI: <https://doi.org/10.1177/215824402311530>
- Ukraine's Journey to Recovery, Reform and Post-War Reconstruction*. Sibiu: Springer Charm, 2024.
DOI: 10.1007/978-3-031-66434-2

Uzuegbunam, I. S.-P., Ofem, B., and Nambisan, S. "When Do Donors and Investors Unite?" *Entrepreneurial Ecosystems and the Financing of Hybrid Ventures. Proceedings*. July 29 - August 4, 2021.

DOI: 10.5465/AMBPP.2021.122

Verba, V., Kyzenko, O., and Hrebeshkova, O. "Change in Development Vectors of Ukrainian Enterprises in War Conditions". *Strengthening Resilience by Sustainable Economy and Business - Towards the SDGs: 7th FEB International Scientific Conference*. Maribor, Slovenia. 16 May, 2023. 321-328.

DOI: <https://doi.org/10.18690/um.epf.3.2023.36>

Wadichar, R. K., Manusmare, P., and Burghate, M. A. "Entrepreneurial Ecosystem: A Systematic Literature

Review". *Vision: The Journal of Business Perspectives*, vol. 28, no. 2 (2024): 143-156.

DOI: <https://doi.org/10.1177/09722629221093866>

Zahra, S. A., and Covin, J. G. "Contextual Influences on the Corporate Entrepreneurship-Performance Relationship: A Longitudinal Analysis". *Journal of Business Venturing*, vol. 10, no. 1 (1995): 43-58.

DOI: [https://doi.org/10.1016/0883-9026-\(94\)00004-E](https://doi.org/10.1016/0883-9026-(94)00004-E)

Zhang, Y., Meng, Q., and Liu, D. "Venture capital and technology commercialization: evidence from China". *The Journal of Technology Transfer*, vol. 49, no. 4 (2024): 2336-2388.

DOI: <https://doi.org/10.1007/s10961-024-10063-z>

УДК 338.27:620.9

JEL Classification: L26; L71; L94

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-247-254>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР У СФЕРІ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

© 2025 ПЕТРУХНОВ О. В.

УДК 338.27:620.9

JEL Classification: L26; L71; L94

Петрухнов О. В. Організаційно-економічний стан підприємницьких структур у сфері відновлюваної енергетики: сучасні виклики та перспективи розвитку

Метою пропонованої статті є аналіз організаційно-економічного стану підприємницьких структур у сфері відновлюваної енергетики, виявлення сучасних викликів, що впливають на їхню діяльність, та визначення перспектив розвитку з урахуванням глобальних тенденцій, інноваційних технологій і механізмів державної підтримки. Теоретичну та методологічну основу досліджень становлять наукові праці та розробки вітчизняних і зарубіжних фахівців, що аналізують організаційно-економічний стан підприємницьких структур у сфері відновлюваної енергетики. У процесі дослідження було використано методи системного аналізу економічних явищ. У результаті аналізу визначено, що кожен напрям відновлюваної енергетики визначає унікальні підходи до управління підприємницькими структурами, що зумовлено технологічними, економічними та регуляторними факторами. Обґрунтовано, що механізми управління підприємствами у сфері ВДЕ базуються на впровадженні інновацій, стратегічному плануванні, дотриманні екологічних стандартів і раціональному використанні ресурсів. Проаналізовано, що в контексті підприємницьких структур відновлюваної енергетики фінансування охоплює процес залучення ресурсів, необхідних для реалізації проектів або підтримки діяльності підприємства. Джерела фінансування можуть включати як власні кошти (прибуток підприємства), так і зовнішні ресурси (кредити, гранти, державні програми, інвестиції). Таким чином, фінансування охоплює всі залучені кошти – як короткострокові, так і довгострокові. Інвестиції, своєю чергою, є видом фінансування, орієнтованим на довгострокове вкладення капіталу з метою отримання майбутньої вигоди. На відміну від загального фінансування, яке може включати короткострокові ресурси для операційних витрат, інвестиції, як правило, розраховані на довготривалу перспективу. Перспективним напрямом подальших наукових досліджень у цій площині є оцінка ефективності механізму управління підприємницькими структурами та розробка шляхів удосконалення механізму управління підприємницькими структурами відновлюваної енергетики.

Ключові слова: організаційно-економічний стан, підприємницькі структури, відновлювана енергетика, інвестиції, енергетична безпека, управління ризиками, інноваційні технології, ринок відновлюваної енергетики.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Формул:** 1. **Бібл.:** 11.

Петрухнов Олександр Валерійович – аспірант кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: oleksii.petrukhnov@emmb.khpi.edu.ua